

Veel gestelde vragen – uitbreidingsplannen FPC de Oostvaarderkliniek

28 september 2021

Wat houdt de nieuwbouw in?

Globaal houdt de nieuwbouw een uitbreiding in van:

- de omvang van het gebouw. De muren aan de zij- en achterkant worden doorgetrokken, zodat er een rechthoekig complex ontstaat. Deze uitbreiding vindt plaats aan de noordwestzijde van de kliniek,
- het aantal behandelplekken. Er komen, na afronding van de verbouwing, stapsgewijs 58 behandelplekken bij,
- voordat de behandelplekken worden ingevuld, worden er eerst zo'n 60 tot 70 extra behandelaren aangenomen. Pas als deze zijn aangenomen en ingewerkt kunnen er extra patiënten worden toegelaten,
- er komen ruim voldoende extra parkeerplekken voor personeel en bezoekers,
- en wordt ook de omliggende openbare ruimte aangepakt.

Zijn er al vergaande plannen?

Er zijn op dit moment nog geen vergaande plannen. Zo is er nog geen ontwerp opgesteld, zijn er nog geen tekeningen van gebouwen en is er nog geen vergunning aangevraagd. Ook zijn er door de gemeente nog geen formele besluiten genomen. Dit is ook het geval als we dit najaar in gesprek zijn met de bewoners van de Stripheldenbuurt.

Hoeveel behandelplaatsen komen erbij?

Op dit moment heeft de kliniek 176 behandelplaatsen. Dit is inclusief de 30 plaatsen van het Pieter Baan Centrum en de 24 plaatsen van de forensische verslavingskliniek die op het terrein zitten. Er komen met de nieuwbouw 58 behandelplekken bij. In totaal krijgt de het terrein dan straks 234 behandelplekken. Niet alle behandelplekken op het terrein zijn dus voor patiënten met een tbs-oplegging.

Wanneer komen de nieuwe patiënten in de kliniek?

Pas als de verbouwing is afgerond en nieuw personeel is aangenomen en ingewerkt, komen de eerste extra patiënten naar de kliniek. Dit zal op zijn vroegst zijn in 2026. Het aantal extra patiënten wordt dan stapsgewijs opgebouwd. Wel komen al vanaf medio 2023 nieuwe patiënten in de 12 zelfstandige wooneenheden. Deze wooneenheden worden medio 2022 gebouwd en in eerste instantie gebruikt voor zogenaamde schuifcapaciteit in verband met noodzakelijke interne verbouwingen.

Hoe gaat de nieuwbouw eruit zien?

De nieuwbouw blijft laag, net als de bestaande kliniek. Dit heeft te maken met de architectuur van het gebouw en daarnaast waarborgen we zo ieders privacy. Patiënten en omwonenden kunnen niet bij elkaar naar binnen kijken. Als omwonende of parkbezoeker, zie je net als nu, de beveiligingsmuur rondom de kliniek. De gebouwen erachter blijven lager en zijn dus niet zichtbaar van buitenaf.

Wat gebeurt er met het groen achter de kliniek?

Een deel van het groen moet plaatsmaken voor de nieuwbouw. Het Rijksvastgoedbedrijf, Staatsbosbeheer en de gemeente Almere maken een voorstel voor de inrichting van het openbare ruimte. We gaan met omwonenden in gesprek over de herinrichting, om hun input waar mogelijk mee te kunnen nemen.

Wat betekent de nieuwbouw voor parkeren in de buurt?

Er wordt onderzoek gedaan naar de verwachte toekomstige parkeerdruk bij een uitbreiding. De behoefte aan parkeren wordt opgelost op eigen terrein. Het aantal parkeerplekken wordt uitgebreid, zodat er voldoende plekken zijn om in de parkeerdruk te voorzien. Daarnaast

worden medewerkers en bezoekers van de kliniek actief gestimuleerd om gebruik te maken van het openbaar vervoer.

Hoe zorgen jullie ervoor dat het ook tijdens de verbouwing veilig is voor de buurt?

De nieuwbouw vindt plaats buiten de muren van het huidige gebouw. Pas als alle werkzaamheden klaar zijn en de nieuwe muur helemaal gereed en dicht is, wordt de oude muur afgebroken. Hierdoor blijft ook tijdens de bouw de veiligheid goed geregeld. En natuurlijk, mochten er vanuit de buurt toch signalen dat zijn dat zij zich hierover zorgen maken. Dan zijn wij altijd direct bereikbaar. We zijn 24 uur per dag bereikbaar via het algemene nummer van de kliniek: 088 - 071 3000.

Wat is de rol van de gemeente in het proces?

De gemeente heeft een faciliterende rol en wil in beginsel haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. De gemeente is met de Oostvaarderskliniek en Dienst Justitiële Instellingen in gesprek en richten zich in het gesprek op de gevolgen van dit voornemen met speciale aandacht voor de veiligheid. Verder hecht de gemeente er zeer aan dat het gesprek met de omwonenden ordentelijk verloopt. De gemeente vindt het dan ook goed dat de Oostvaarderskliniek de omwonenden uitnodigt voor gesprekken in september, wanneer elkaar in het echt ontmoeten hopelijk weer mogelijk is. Hier kunt u meer over lezen in [deze raadsbrief](#).

Kan ik meedenken over de plannen?

Ja, gedurende het proces van uitbreiding wordt de wijk regelmatig geïnformeerd. Ook worden belanghebbenden uitgenodigd om mee te denken over een aantal zaken. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte rond het gebouw. Dit najaar start een klankbordgroep van omwonenden die meedenkt hoe we de buurt zo goed mogelijk kunnen betrekken tijdens de planvorming. De bestaande omwonendencommissie is betrokken bij alle ontwikkelingen van de kliniek, dit is dus breder dan het uitbreidingsproces. Heeft u een vraag of suggestie die u graag mee wilt geven? Dan kunt u die mailen naar info@oostvaarderskliniek.nl.

Hoe word ik op de hoogte gehouden van de plannen?

Begin september is een informatiemarkt georganiseerd om met omwonenden in gesprek te gaan over de uitbreidingsplannen. De daar verstrekte informatie en een verslag van de avonden zelf vindt u op de website. Hier kunt u op ieder moment terecht om alle informatie over de nieuwbouwplannen zelf na te lezen.

Tijdens het vervolgproces zullen we via digitale nieuwsberichten informeren over ontwikkelingen in de planvorming. Wilt u op de hoogte blijven? Meld u aan via info@oostvaarderskliniek.nl.

Kan de buitenmuur een andere uitstraling krijgen?

Een veelgehoorde vraag tijdens de informatiemarkten begin september. Het Rijksvastgoedbedrijf, eigenaar van het complex, onderzoekt de mogelijkheden binnen de daarvoor geldende kaders, samen met onder andere de Rijksbouwmeester en de Dienst Justitiële Inrichtingen.

Ook nemen we de vraag mee naar de themasessies die dit najaar volgen. Daarin gaan we met een vertegenwoordiging van omwonenden verder in gesprek over verschillende veelgenoemde onderwerpen.

Kan er groencompensatie in de buurt zelf plaatsvinden?

De groencompensatie is een wettelijke verplichting die nog moet worden ingevuld. Verschillende partijen hebben daar iets over te zeggen zoals Provincie en Staatsbosbeheer. Op dit moment is er nog geen concreet voorstel voor een plek waar de compensatie zal worden aangeplant.

Doorgaans wordt gezocht naar een locatie in de omgeving van het plangebied. Waarbij criteria om kwalitatieve natuur toe te voegen het uitgangspunt zijn: er wordt een locatie gezocht waar volwaardige natuur gerealiseerd kan worden, waar natuuroppervlakte vergroot kan worden en bij voorkeur aansluitend op een bestaand stuk natuur.

Hoe wordt rekening gehouden met impact op de nieuwe (te bouwen) wikihouses?

Door laag te bouwen, gelijk aan de huidige bebouwing, zorgen we voor het waarborgen van ieders privacy. Patiënten en omwonenden kunnen niet bij elkaar naar binnen kijken. Tijdens de informatiemarkten van begin september zijn vragen gesteld over de verlichting van het complex. In de planuitwerking wordt onderzocht of hier iets aan gedaan kan worden.

Wordt er rekening gehouden met verkeersdrukke en eventuele aanpassingen aan de Carl Barksweg?

Onderdeel van de aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging bij de gemeente, is een verkeersonderzoek. Hierin wordt onderzocht of de omringende wegen de toekomstige verkeersdrukke aankunnen.

Tijdens de themasessies met omwonenden, die dit najaar plaatsvinden, zal één sessie gericht zijn op parkeren & verkeer. Tijdens deze sessie halen we buurtkennis op. De ideeën die naar voren komen, passen we waar mogelijk in de plannen in.

Verlof zal toenemen, hoe wordt de veiligheid gewaarborgd?

Verlof is een essentieel onderdeel van de tbs-behandeling. Tijdens het verlof kan de patiënt de geleerde vaardigheden buiten in de praktijk brengen. De medewerkers van de kliniek begeleiden hem daar bij. Het bewaken van de veiligheid heeft te allen tijde prioriteit. Verlof wordt daarom altijd heel zorgvuldig opgebouwd. Niet alle patiënten mogen op verlof. Wanneer het niet veilig geacht wordt, blijven patiënten binnen de kliniek.

Wanneer een tbs-gestelde toe is aan het zetten van verlofstappen, wordt er een uitgebreid toetsingsproces in werking gezet. Er wordt een verlofaanvraag opgesteld door het behandelend team, die eerst door een interne commissie wordt getoetst en na goedkeuring naar het Adviescollege Verloftoetsing tbs (AVT) gaat. Dit college brengt na uitgebreide toetsing van de aanvraag een advies uit aan de minister voor Rechtsbescherming, die uiteindelijk besluit of de tbs-gestelde op verlof mag.

[Het verloftraject verloopt in vier fasen](#) en begint altijd met beveiligd verlof. Na ieder verlobeweging wordt er geëvalueerd en bij iedere nieuwe verlobstap wordt opnieuw het toetsingsproces doorlopen.

Wat moet ik doen als ik mij onveilig voel in de bus of in de wijk?

Wij zijn altijd bereikbaar indien u zich zorgen maakt over het gedrag van patiënten in de buurt. Als u zich zorgen maakt of twijfelt, kunt u contact opnemen met de kliniek via telefoonnummer 088 – 071 3000. Via dit telefoonnummer zijn wij altijd, 24 uur per dag, direct bereikbaar. Ook kunt u een e-mail sturen naar info@oostvaarderskliniek.nl.

Tijdens de themasessie over veiligheid, die we dit najaar organiseren, bespreken we de behoefte van de buurt aan het inrichten van een meldpunt voor vragen en zorgen van de buurt in te richten.

In het complex is ruimte gemaakt voor het Pieter Baan Centrum en Verslavingskliniek Basalt. Kunnen die plekken niet weer tbs-plekken worden?

In 2011 is een tbs-afdeling beschikbaar gesteld aan Forensische Verslavingskliniek Basalt. Hier wordt specialistische behandeling geboden aan cliënten die kampen met zowel verslavingsproblematiek als delictgedrag. De expertise die Basalt heeft op het gebied van verslavingsproblematiek is ook voor de tbs-behandeling zeer waardevol, aangezien een groot deel van de tbs-gestelden kampt met verslavingsproblematiek. We zien dat er veel behoefte is aan de zorg die hier geleverd wordt. Er is landelijk ook een tekort aan zorgplaatsen voor Forensisch Psychiatrische verslavingszorg.

In 2018 is het Pieter Baan Centrum verhuisd naar het complex. Voor de observatie van verdachten is, net als voor de behandeling van tbs-gestelden, een gespecialiseerd gebouw nodig dat aan alle eisen voldoet. Bij de inhuizing is dit deel van het complex aangepast op de eisen die aan de observatie van verdachten worden gesteld.

Waarom geen nieuwbouw in de gevangenis van Almere? Deze staat toch leeg.

De afweging voor het gebruik, beheer en eventuele verbouwingen van rijksgebouwen ligt bij het rijk. In dit geval bij het Rijksvastgoedbedrijf en bij de Dienst Justitiële Inrichtingen. Zij maken de afweging over het hoe, waar en waarom van eventuele uitbreidingen van een tbs-kliniek.

De Penitentiaire inrichting Almere is een gevangenis en niet gebouwd als een tbs-kliniek. Dat betekent dat het gebouw in deze vorm niet geschikt is voor behandeling van tbs-patiënten. Het grootste verschil zit hem erin dat in een gevangenis geen ruimte is voor behandeling en therapie van tbs-patiënten. Ook aan de individuele huisvesting (cel/kamer) en verblijf van patiënten in een tbs-kliniek worden, in het kader van hun behandeling, andere eisen gesteld dan aan die van een gevangenis.

Om de gevangenis geschikt te maken voor tbs-plekken zou een heel grondige, kostbare verbouwing nodig zijn. Daarnaast zou het meer personeel vragen om, in plaats van op één locatie in de stad, op twee verschillende locaties tbs-behandelingen uit te voeren. De kosten voor het in gebruik nemen van de oude gevangenis staan niet in verhouding tot een uitbreiding van de bestaande locatie van de Oostvaarderskliniek.

Hoe kan het dat er eerder tbs-klinieken gesloten zijn en de Oostvaarderskliniek nu moet uitbreiden?

Het aantal opleggingen van de tbs-maatregel door de rechter kent golfbewegingen. Op basis van data worden berekeningen voor enkele jaren vooruit gedaan. Over langere perioden is het aantal opleggingen moeilijk te voorspellen. Vanaf ongeveer 2008/2009 bleef het aantal opleggingen dalen en is later besloten het aantal ongebruikte behandelplekken te verminderen.

De afgelopen jaren [stijgt het aantal tbs-opleggingen](#). Verwacht wordt dat deze stijging zal doorzetten en dat er de komende jaren meer specialistische behandelplaatsen nodig zijn in tbs-klinieken. Dit blijkt uit de jaarlijkse berekeningen van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatie Centrum (WODC), het kennisinstituut van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Hierover leest u meer in deze [brief aan de Tweede Kamer](#) van juni 2021.

Is er wel voldoende personeel?

Het tekort aan zorgpersoneel in Nederland is bekend. Ondanks dat tekort is het de Oostvaarderskliniek tot nu toe gelukt om het personeelsbestand op orde te krijgen en te houden. Het werven van goed gekwalificeerd personeel is een voortdurende inspanning voor de kliniek. Zonder personeel is een uitbreiding van patiënten niet goed mogelijk, daarom geven we het werven van personeel ook in de toekomst de hoogste prioriteit; want geen personeel, dan geen opnames van nieuwe patiënten in de kliniek.

Waarom stemt Staatsbosbeheer in met de verkoop van de grond?

Staatsbosbeheer is zich bewust van het maatschappelijk belang van tbs-voorzieningen en heeft daarom ingestemd met de verkoop van de grond op deze locatie.